

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 69

Kantakaupungin yleiskaava - valtuustokausi 2021–2025 luonnoksen sekä Elinkeinoalueiden visiot -luonnoksen asettaminen nähtäville

TRE:8581/10.02.03/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Pia Hastio

Valmistelijan yhteystiedot

Yleiskaavapäällikkö Pia Hastio, puh. 040 801 6917, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Mikko Nurminen, Johtaja

Päätösehdotus

Kantakaupungin yleiskaava - valtuustokausi 2021–2025 luonnos 7.3.2023 asetetaan MRL 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti nähtäville muun valmisteluaineiston kanssa ja siitä pyydetään lausunnot viranomaisilta ja keskeisiltä sidosryhmiltä.

Kokouskäsitely

Pia Hastio oli paikalla asiantuntijana ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen.

Perustelut

Kantakaupungin vaiheyleiskaavatyö kuluvalle valtuustokaudella sisältyy kaupunginvaltuustossa 21.2.2022 hyväksytyyn yleiskaavoituksen työohjelmaan vuosille 2021–2025. Työohjelmaa on tarkistettu 24.10.2022 Nurmi-Sorilan osayleiskaavan käynnistämiseksi. Ajanmukainen yleiskaava on keskeinen lähtökohta kaupungin tavoitellun kehityksen ja maankäytön ohjaamisessa. Perusteluna yleiskaavatyön käynnistämiseksi ovat maankäyttö- ja rakennuslain 35 § *Yleiskaavan tarkoitus* ja 36 § *Yleiskaavan laatimisen tarve* sekä Anna-Kaisa Ilosen pormestariohjelman ja Tekemisen kaupunki -kaupunkistrategian tavoitteet.

Tampereen kantakaupungin yleiskaavatilanne muodostuu kolmesta eri aikoina hyväksytyistä ja voimaan tulleista yleiskaavoista. Kantakaupungin yleiskaava 2040 on hyväksytty 2017 ja se on saanut lainvoiman 2020. Valtuustokauden 2017–2021 vaiheyleiskaava on hyväksytty 2021, mutta siihen kohdistuva valitus on ratkaisematta. Keskustan strateginen osayleiskaava on hyväksytty 2016, kaava on saanut lainvoiman 2019. Yleiskaavatilanne kantakaupungissa on pääosin ajantasainen eikä yleiskaavaa ole tarve tarkistaa kokonaisuutena.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kuluvalle valtuustokaudella Tampereen kantakaupungin yleiskaavaa tarkistetaan vaiheyleiskaavana, jossa koko kantakaupunkia koskevat yleiskaavaratkaisut kohdistuvat ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja viherympäristön ja vapaa-ajanpalveluiden kehittämiseen. Lisäksi vaiheyleiskaavassa esitetään yksityiskohtaiset maankäytön kehittämisperiaatteet Tesoman asemanseudulle, Lielahdi-Hiedanrannan alueelle, keskustan osa-alueelle ja Alasjärven itäpuolelle.

Kaavaratkaisut

Vaiheyleiskaavan ratkaisut on esitetty yleiskaavan eri kartoilla sekä yleismääräyksinä että kehitettävänä kohteina, alueina tai yhteyksinä.

Ilmastomuutokseen sopeutumisen osalta yhdyskuntarakennetta ohjataan kaavan yleismääräyksen mukaan yhtenäisen siniviherrakenteen turvaamiseksi ja luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi, edellytetään asemakaavoitettujen puistojen ja virkistysalueiden määrän säilyminen sekä laadun kehittäminen, veloitetaan viheralueiden määrän lisäämistä toimitila-alueilla tapahtuvien maankäytönmuutosten yhteydessä sekä ohjataan säilyttämään olemassa olevien katu-, kortteli- ja puistopuiden määrä. Lisäksi kantakaupunkiin on osoitettu eri puolille kaupunkia 10 kaupunkivihreän kehittämisaluetta, joilla tulee lisätä monipuolisen kasvillisuuden ja vettä läpäisevän viherpinnan määrää.

Viherympäristö ja vapaa-ajanpalveluja vahvistetaan keskuspuistoverkoston sekä ohjeellisten ekologisten ja virkistysyhteyksien turvaamisella ja kehittämisellä. Uusi yleismääräys sekä tarkistettu keskuspuistoverkoston määräys edellyttävät muun muassa kehittämään lähiluonnon monimuotoisuutta ja viheralueiden kestävyttä. Ohjeellisen ekologisen yhteyden kaavamääräystä on tarkistettu niin, että erilaisia yhteystyyppisiä kuten puustoisia ja avoimia yhteyksiä sekä siniyhteyksiä tulee ottaa huomioon. Kaavaluonnokseen on lisätty uusia ekologisia yhteyksiä. Ohjeellisen virkistysyhteyden verkostoa on tarkistettu ja määräykseen on lisätty veloite yhteyksien kehittämisestä latvuspeitteeltään yhtenäisinä ja luonnonympäristöltään monimuotoisina. Kaupunkihiljaisten alueiden kaavamääräystä on vaiheyleiskaavassa täsmennetty ja osoitettu uusina kohteina Haukiluomanpuisto ja Linnainmaa-Leinola. Virkistyspalveluiden osalta vaiheyleiskaavan keskeinen teema on rantojen virkistyspalvelut ja luontomatkailupalvelut Alasjärven itäpuolella. Vaiheyleiskaavalla edistetään satamien kehittämistä monipuolisen järvi- ja luontomatkailun keskittymänä sekä tuetaan lähilaivaliikenteen kehittämistä Näsi- ja Pyhäjärvellä.

Kestävää vesitaloutta ohjataan päivittämällä merkittäviä vesireittejä ja uomia koskevaa kaavamääräystä sekä lisäämällä kaavakartalle uusia uomia pienvesi- ja vesistöselvityksen 2022 pohjalta. Hulevesiin ja valuma-alueisiin liittyviä määräyksiä tarkistetaan myöhemmin valmistuvien Tampereen hulevesiohjelman sekä kantakaupungin valuma-alue selvityksen pohjalta yleiskaavaehdotukseen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Vaiheyleiskaavatyön yhteydessä Tesoman alueelle on laadittu visio lähijunapysäkin ympäristön muuttumisesta asumiselle sekä liike- ja palvelutoiminnoille. Vision pohjalta vaiheyleiskaavan luonnoksessa on esitetty alueen muutoksen ohjaukseen liittyvät tarkempaa suunnittelua ohjaavat kehittämistavoitteet yhteyksien, viheralueiden ja toimintojen vaiheittaisen kehittymisen osalta.

Lielähti-Hiedanrannan aluekeskuksen kehitystä ohjataan siten, että alueesta muodostuu viihtyisä asumista ja monipuolisia palveluja tarjoava läntinen keskus, joka osaltaan toimii edelleen houkuttelevana seudullisen kaupan alueena. Vaiheyleiskaavassa on osoitettu vähittäiskaupan maakuntakaavasta poikkeava mitoitus, kaupan sijainnin tarkempi ohjaus keskustatoimintojen alueella, uusien ja olemassa olevien viheryhteyksien kehittäminen sekä vaiheittaisen kehittämisen periaatteet.

Keskustassa on voimassa vuonna 2016 hyväksytty keskustan strateginen osayleiskaava, joka on tavoitteiltaan ja ratkaisuiltaan suurimmaksi osaksi ajantasainen. Valtuustokauden vaiheyleiskaavan 2021–2025 keskustan osalle ei ole tarpeen tehdä suuria muutoksia. Keskustan uudet yleismääräykset ohjaavat viherympäristön kehittämistä, ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä korkean rakentamisen laatua. Joukkoliikenteen osalta kaavakartalla yhtenäistetään kaavamerkintöjä ja -määräyksiä muualla kantakaupungissa käytettävien merkintöjen kanssa. Keskustan alueelle valmistelussa olevan liikennejärjestelmäsuunnitelman ratkaisut huomioidaan vaiheyleiskaavan ehdotuksessa. Kulttuuriympäristön osalta keskustassa on osoitettu alueita ja kohteita uusien selvitysten pohjalta. Maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt on osoitettu maakuntakaavaa varten tehdyn selvityksen pohjalta.

Alasjärven itäpuolella tavoitteena on mahdollistaa alueen virkistys- ja vapaa-ajan palveluiden kehittäminen ja niiden saavutettavuuden parantaminen siten, että alueen luontoarvot turvataan. Alueen tavoitteena on tarjota tulevaisuudessa kaupunkilaisille ja matkailijoille elämyksiä, luontokokemuksia ja vapaa-ajan palveluita, jotka ovat kestävän kehityksen mukaisia.

Alasjärven itäpuolella vaiheyleiskaavassa osoitetaan luontomatkailun palveluiden kehittämisen alueet ja toimintojen kehittämisen reunaehdot. Yleismääräys edellyttää alueen luontoarvojen ja ekologisten yhteyksien turvaamisen sekä alueen pysäköinnin ratkaisemista kokonaisuutena. Vaiheyleiskaavassa on osoitettu luonnonympäristölle merkittäviä alueita ja yhtenäisen metsäalueen kokonaisuus. Luontomatkailun palveluiden toimintoja ja sijoittumista on alueella ohjattu viidellä erilaisella kaavamerkinnällä. Jalankulun ja pyöräilyn yhteys- tai kehittämistarve-merkinnällä on osoitettu Niihamankatu ja Luhtaantie. Tavoitteena on kehittää liikkumisen turvallisuutta sekä virkistys- ja luontomatkailupalveluiden saavutettavuutta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvää ohjausta kohdistuu keskustan, Lielähti-Hiedanrannan sekä Tesoman asemanseudun osa-alueille. Osa-alueilla ohjataan muun muassa pysäköinnin järjestämistä siten, että kortteleiden pihoihin voidaan istuttaa monipuolista puustoa ja kasvillisuutta ja käyttää niitä hule- ja sadevesien imeytymiseen. Keskustassa parannetaan rantojen ja veden saavutettavuutta ja Tesomalle tavoitellaan jalankulkupainotteista viherkatua.

Teemasisältöjen lisäksi vaiheyleiskaavassa tehdään tarkistuksia. Sisällöllinen tarkistus liittyy edellisen valtuustokauden 2017–2021 vaiheyleiskaavan hyväksymiskäsittelyssä tehtyyn valtuuston toivomusponteen, jonka mukaan *Joukkoliikenteen laatukäytävien määrää on lisättävä keskeisille reiteille seuraavassa kantakaupungin yleiskaavassa siten, että keskusta on jatkossakin saavutettavissa kaikilla kulkumuodoilla.* Tämän pohjalta vaiheyleiskaavassa on osoitettu laajennuksia yleiskaavassa jo oleviin ”kaupunkirakenteen kannalta merkittäviin liikenteen kokoojakatuihin ja joukkoliikenteen laatukäytäviin.” Laajennukset kohdistuvat muassa Tesoman alueelle, Hatanpäältä Vuorekseen, Nekalantielle, Turtolankadulle, Messukylänkadulle, Juvankadulle sekä Sammon valtatielle ja Aitolahdentielle. Lisäksi Vihiojalta on poistettu toteutumaton vaihtopysäkki ja osoitettu sen sijaan Rantaperkiöön uusi vaihtoterminaali, jonka yhteyteen voidaan paremmin tutkia myös seudullisen liityntäpysäköinnin mahdollisuutta. Muut tarkistukset liittyvät pääosin yleiskaavojen merkintöjen yhdenmukaistamiseen ja teknisiin korjauksiin.

Vaiheyleiskaavan keskeinen tavoiteltu vaikutus on turvata ja kehittää yhtenäistä siniviherrakennetta, joka on perusta kaupungin ilmastonmuutokseen sopeutumisessa sekä ihmisten terveellisten elinolojen ja elinympäristön säilymisessä. Tavoitteena on ylläpitää viheralueiden käytettävyyttä mutta myös viheralueista saatavia terveyshyötyjä samalla, kun tavoitellaan noin 3000 asukkaan kasvua vuodessa. Vaiheyleiskaavan ohjausvaikutus ja kehittämistavoitteet toteutuvat pääosin asemakaavoituksen kautta.

Elinkeinoalueiden visiot

Yhdessä yleiskaava-aineiston kanssa asetetaan nähtäville Tampereen elinkeinoalueiden visiotyön luonnosraportti. Nähtävillä olon tarkoituksena on korostaa yritysalueiden painoarvoa osana Tampereen kehittämistä, antaa elinkeinoteeman osallisille tilaisuus palautteenantoon sekä ylipäänsä mahdollistaa vuoropuhelu yritysalueiden tulevaisuudesta.

Visiotyö perustuu hyväksytyihin Tampereen kaupungin elinkeinopoliittisiin linjauksiin (kaupunginhallitus 7.12.2020), joissa tunnistettiin tarve jalkauttaa elinkeinokehittämisen tavoitteita yritysaluevisioiden muodossa. Visioraportissa tarpeeseen vastataan täsmentämällä keskeisiä yritysalueiden kehittämissinjauksia sekä esittämällä polku aluekohtaisten visioiden laatimiseksi. Työn tulosten ja saadun osallispalautteen perusteella korostuu erityisesti kaupungin

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

aktiivinen rooli hankekehityksen mahdollistajana ja elinvoimainvestointien tekijänä.

Aluevisioinnin pilottikohteena ovat toimineet kaupunkirakenteen keskelle sijoittuvat ja toimijaverkostoiltaan vahvat Hankkion ja Nekalan perinteiset yritysalueet. Valittuja alueita luonnehtii paitsi toimijoiden orastava alueen kehittämishalukkuus, myös uudistamista jarruttanut epävarmuus alueiden tulevasta kehityssuunnasta. Visiotyössä alueille on haettu yhteistä kehittämisen tahtotilaa laatimalla vuorovaikutteisesti toimijakentän toiveita ja kaupungin tavoitteita yhteensovittavat visioluonnokset. Hankkiolla keskeiseksi kehittämisen teemaksi muodostuu alueen hallittu uudistaminen teolliset ja kaupalliset edellytykset tasapainottaen, kun taas keskustan läheisessä Nekalassa pyritään monipuolisen yritys ympäristön etenevään elävöittämiseen.

Työn osallistava osuus toteutettiin keväällä ja syksyllä 2022 järjestämällä Hankkion ja Nekalan yrittäjille työpaja- ja esittelytilaisuudet sekä kohdennettu sähköpostikysely. Tampereen kaupungilta työhön on osallistunut laajapohjainen työryhmä, joka koostuu elinkeino- ja maapolitiikan sekä maankäytön ja liikenteen asiantuntijoista puheenjohtajanaan elinkeinojohtaja Timo Antikainen. Ei-oikeusvaikutteiset visiosisällöt on tarkoitus hyväksyä yritysalueiden kehittämisen yleispiirteiseksi pohjaksi myöhemmin syksyllä 2023.

Kantakaupungin vaiheyleiskaava laaditaan valtuustokauden aikana ja se valmistuu hyväksymiskäsittelyihin vuoden 2024 loppuun mennessä. Yleiskaavaluonnos on valmistelu yleiskaavoitusyksikössä. Työ on tehty yhteistyössä kaupunkiympäristön palvelualueen eri yksiköiden kanssa.

Lisätietoja:

Oskari karttapalvelu, <https://kartat.tampere.fi/vaiheyleiskaava2021-2025>

Yleiskaavan nettisivut, <https://www.tampere.fi/vaiheyleiskaava2021-2025>

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Teppo Rantanen, Lauri Savisaari, Jukka Lindfors, Kari Kankaala, Mika Periviita, Milko Tietäväinen, Virpi Ekholm, Tero Tenhunen, Mikko Leinonen, Ari Vandell, Marika Viinanen, Kati Skippari, Elina Karppinen, Pia Hastio

Liitteet

1 Liite YLA 7.3.2023 Kartta 1 Yhdyskuntarakenne 7.3.2023

2 Liite YLA 7.3.2023 Kartta 2 Viherympäristö ja vapaa-ajanpalvelut 7.3.2023

3 Liite YLA 7.3.2023 Kartta 3 Kulttuuriperintö 7.3.2023

4 Liite YLA 7.3.2023 Kartta 4 Kestävä vesitalous, ympäristöterveys ja yhdyskuntatekninen huolto 7.3.2023

5 Liite YLA 7.3.2023 Kartta 5 Osa-alueiden kehittämisperiaatteet 7.3.2023

6 Liite YLA 7.3.2023 Kumottavien merkintöjen kartat 7.3.2023

7 Liite YLA 7.3.2023 Selostus 7.3.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

8 Liite YLA 7.3.2023 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, päivitetty
7.3.2023

9 Liite YLA 7.3.2023 Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute
7.3.2023

10 Liite YLA 7.3.2023 Tampereen elinkeinoalueiden visiotyö,
raporttiluonnos 7.3.2023

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 10.3.2023 kaupungin internetsivuille
www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköpostilla 10.3.2023

Tampere
10.03.2023

Jonna Koivumäki
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§69

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)